

GAZETA KRAKOWSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja i Administracja przy ulicy Kanoniczej pod Nrem 16 na pierwszym piętrze.

Kopisów nie zwracamy. — Niefrankowanych listów nieprzyjmujemy.

Warunki prenumery: W Krakowie: rocznie 12 złr., półrocznie 6 złr., kwartalnie 3 złr., miesięcznie 1 złr. W Galicyi i całej monarchii austro-węg.: rocznie 16 złr., półrocznie 8 złr., kwartalnie 4 złr., miesięcznie 1 złr. 35 ct. W innych krajach: rocznie 48 fr., (40 marek), półrocznie 24 fr., (20 mrek.), kwartalnie 12 fr., (10 mrek.), miesięcznie 4 fr. (3 mrek. 50 fen.) Pojedynczy numer 10 cent., z przesyłką pocztową 12 cent. Inzeraty 6 cent. od wiersza drobnym drukiem (petitem). Reklamonyje nieopieczętowane nie podlegają opłacie poczt.

Prenumeratę i inzeraty przyjmują: Administracja „Gazety Krakowskiej,” także Agencje: W Krakowie: Jan Fischer, „Pałac Spiski,” p. Nowakowicza, Sukiennice Nr 29., W. Kukliński w hali Sukiennic Nr 5. — W Rynku głównym p. A. Grigar, Główna trafik, skład papieru p. E. Ludwińskiego. Ul. Szewska: p. Fr. Pobudkiewicz. Ulica Grodzka: p. J. Bajer. Na Stradomiu księgarnia p. Fiszera i S. Herzoga. We Lwowie: księgarnia Polska, Plac Halicki, 14. W Wiedniu: S. Wartalski, V. Rüdigerasse 11.

Kraków, dnia 13 lipca.

Prądy światowe.

Jak przypływ i odpływ morza na ziemi regularnie po sobie następują, tak w historii narodów i całej ludzkości zmieniają się wciąż prądy liberalne i zachowawcze w rozwoju spraw społeczeństwa. Lecz jak przypływ i odpływ morza nie są dla siebie celami, lecz objawami zewnętrznych przyczyn — tak też i zmiana wzbierających się prądów liberalizmu i konserwatyzmu, słuszniej zażądać powieść, wzbieranie lub opadanie jednego i tego samego prądu, niosącego ludzkość ciągle naprzód w wiekistej historii stworzenia, nie stanowią celu ani dla narodów, ani dla ludzkości, lecz są objawami innych, wewnętrznych przyczyn, w naturze człowieka złożonych.

Zaprzeczyc się nie da, że dziś żyjemy, raczej dożywamy, w epoce konserwatywnej, wstecznej nawet pod wieloma względami. Ideały ludzkości, które się unosiły przed oczami ludzkości w ostatniej ćwierci przeszłego wieku, lub ku końcowi pierwszej połowy bieżącego stulecia, mocno ściemniały, obraz ich tak wybladł, że wielu, bardzo wielu — jeśli nie cały ogół — z najbardziej postępowego obozu nie są ich w stanie rozeznac; dokonane dzieła w dyskretyt, wynawcy czysto liberalnych idei nigdzie nie prowadzą społeczeństwa. Ideały narodowe same, z którymi tak długo łączyły się prądy liberalne, przyściemniały mocno w tej konserwatywnej dobie ludzkości.

Na całym stałym lądzie Europy tylko we Włoszech i w Węgrzech prądy liberalne stoją jeszcze wysoko w życiu publicznym, a obozy liberalne prowadzą tam ster rządów kraju. Francji nie wzmiankujemy w tym rzędzie, ani przez zapomnienie, ani ze względu na jej wyjątko-

we nieszczęście. Francji nie zamieszczamy dlatego, że dla każdego społeczeństwa inną być musi miara, gdy mowa o prądach, tam zarówno, jak w Niemczech lub Austrii, nie może dziś być mowy o rządach zwartego liberalnego obozu. Od czasu, gdy istny fundator trzeciej Rzeczypospolitej scharakteryzował tę Rzeczpospolitą jako „konserwatywną“ i orzekł zarazem, że „konserwatywną być musi, jeśli się ma utrzymać“ — od tego czasu aż po dzień dzisiejszy próżno się zrywali przewodnicy Rzeczypospolitej do liberalnego polotu. Skandaliczna nawet wojna z kościołem, religią i duchowieństwem katolickim nie była niczem więcej, jak wypływem gniewu i odwetu, a nigdzie wśród niej nie przebiła się myśl dodatnia. Tymczasem mimo tej wojny maż największej chwały obecnej Rzeczypospolitej, Gambetta, tak samo zawierał pakta z konserwatyzmem, jak je dziś zawiera klasztor-burca pan Ferry i tem się utrzymuje przy władzy. Żywiły naprzód szturmujące występują przeciw niemu, jako przeciw wstecznikowi i arystokracie, a żywiły wsteczne i monarchiczne czyhają na pierwszą jego słabość względem anarchii, aby pozbawionego szerokich sympatyj narodowych i oparcia na imponującej opinii publicznej i związkach społecznych, stracił ze steru wraz może z całą formą republikańską rządzenia, gdyby się kampania należycie udała. W tych warunkach czyż może być mowa o mówianiu liberalnego prądu? Ludzie przy władzy we Francji są liberalni, lecz rządzi tam prąd konserwatywny — poza nim zaś zdradzają niejaka siłę tylko prądy wyrotu społecznego i politycznej anarchii.

Sekretem potęgi liberalnego prądu we Włoszech i w Węgrzech, racją, dla której w obu tych krajach obozy liberalne stoją silnie przy władzy — jest to, że w nich się porusza twórcza kształtująca siła narodowa, że są płodniemi na wszyst-

kich polach życia narodowego. Nie same sobie są one celem, lecz przeciwnie bez ustanku zapatrzeni w zadanie państwowe narodu, używają swe siły, a raczej hartują je wśród poświęconego działania dla harmonijnego rozwoju społeczeństwa i przysposobienia środków państwowej potęgi — środków nie tylko materyalnych, choć o wykształcenie tych ostatnich w pierwszym może chodzi rzędzie. Gdyby i w tych krajach ciasnota ogarnąć miała umysły przewodców liberalnego obozu, a poświęcenia dla rzeczy publicznej zabraknąć miało w szeregach, gdyby i tam dla mężów stanu z liberalnego obozu utrzymanie przy władzy stało się celem, a liberalizm tytułem uprzywilejowanym — nie środkiem i narzędziem dla szerszych celów i tamby się skończyły prędko dni ich panowania. Że zaś oba narody są żywe i żywotne, więc w głębi nawet perspektywy widać grupy ludzi i przekonau, któreby ich zmieniły u steru władzy.

Uwagi powyższe nasuwają nam świeże zajęcia w klubie Cobdena w Anglii, klubie skrajnie liberalnym, a liczącym około tysiąca członków reprezentujących potęgę materyalną, jakich przynajmniej kilku milionów funtów szterlingów rocznego dochodu, czyli więcej, niż cała Galicya ma swego dochodu ziemskiego. Klub ten najlepiej odpowiada charakterowi obecnego rządu angielskiego, jest bowiem połączeniem whigów liberalnych z radykalistami. Z powodu mów znakomitego członka klubu i ministra p. Chamberlaina, jakie miał niedawno przy objeździe swoich wyborców, a które świeżo potwierdził w pełni na dorocznym bankiecie klubu, wielu członków liberalnych wykresliło się z klubu, nie chcąc się solidaryzować z takimi zapatrywaniami. Wyjazd zrobił wielkie wrażenie w świecie politycznym, zakłóca koniec sesji parlamentarnej, i poczytywanym jest za zwiastuna upadku rządzącego stronnictwa. Pan

Chamberlain — radykalista — w mowach swoich kojarzył zrzeczenie się zadań państwowych Anglii na zewnątrz i wielką przyjaźń nawet dla Rosyi, z żądaniem skrajnych reform (wedle pojęć angielskich) wewnątrz, nawet co do posiadania ziemi. Żądania te nie wahał się nawet rzeczonemu maż stanu wskazywać jako cel ostateczny swojego politycznego obozu. Zapatrzywania wyrażone w mowach jego, wyrażały mniej więcej w ogólnych zarysach dawny program gabinetu Gladstone'a — za jego miodowych tygodni przy władzy — któremu następnie twarde warunki władzy i siła prądów narodowych zabierały wciąż całe odłamy, a narzucały natomiast do spełnienia inne zadania polityki zwalczanej niegdys przez niego samego. Zmiana prądów nigdzie się regularnie nie odbywa jak w Anglii, i nigdzie bardziej niż tam prądy zmieniające się nie są w naturze swej bardziej jednolitemi. Konserwatyści angielscy tem się przedewszystkiem różnią od konserwatystów stałego ładu, że nie są wcale zarażeni reakcyjnością. Wielki myśliciel-historyk Buckley mimo liberalizmu własnych przekonań, wykazywał, że oni właśnie niejednokrotnie w historii Anglii ocalali wolność. Zastosowanie do podstaw przyrodzonych, uporządkowanie i organiczne rozszerzenie zdobytych postępu narodowego częstokroć niedokonanych *de facto* przez obóz libery, lecz tylko zarysowanych, a mających poparcie opinii publicznej — oto, co cechowało obóz konserwatywny angielski, we wszystkich przynajmniej zdrowych momentach dziejów. Jakikolwiek więc będzie los gabinetu Gladstone'a, w najbliższej przyszłości, nie oddziała to na prądy stałego ładu nie podniesie siły jego prądów konserwatywnych. Raczej upadek tego gabinetu, z którego myśl przewodnia dawno zniknęła, a który w sprawach świata rządzi się najciaśniejszymi pobudkami, pod pozorem liberalizmu formalnego —

Odcinek „Gaz. Krak.” z d. 13 lipca 1883.

NA NEUTRALNYM GRUNCIE.

SZKIC.

10

(Dalszy ciąg.)

— Nie — rzekł Włodzimierz łagodnie — nie będę ci nawet wyrzucił *Campo Canova*. A kiedy o niem mówimy, czy chcesz tam pójść ze mną? Mam zanieść pani Annie przepisyne dzieło Iriarte'a, a ty podobno masz się umówić o przyszłą wspólną wycieczkę. Czy to *Scalzi* mamy zwiedzić? Radzę ci wyczerpać twój ładny traktacik o wyższości sztuki katolickiej, ostatnią razą bardzo ci się udało... miałas *l'accent convaincu*, bez żadnej fałszywej nuty.

— O! niedoszłam zapewne twego mistrzostwa w przedstawianiu *idei sprawiedliwości*, w polityce i stosunkach międzynarodowych! Miałaś także przepyszny ton szczerości, tembardziej, że masz dar rzadki... *vous ne forcez pas la note*, i to cię robi prawdopodobniejszym. Tymczasem chodźmy...

— Byliśmy tam nie zastali tego starego dzika, wiesz? tego emigranta z Konstantynopola, który patrzył na nas, omal nie robił znak krzyża... Po drodze zobaczymy jenerałową, która musi kończyć w tej chwili piętnastą porcję lodów przed kawiarnią *Quadr*. Jak też ciocia na starość systematycznie się chłodzi!

Na *campo Russolo e Canova*, naprzeciw miniaturowego kościółka *San Gallo*, zamieszkała była Anna z Julkiem, który ją namówił na mieszkanie weselsze od ponurego pałacu nad *Canalazzo*, jaki dawniej z mężem zajmowała. Stąd bliźutko im było do placu św. Marka,

którego wieczorne ożywienie dla wesołego i towarzyskiego Julka zdawało się nieodbitnie potrzebne. Sezon kąpiel morskich w Wenecyi był tej jesieni nadzwyczajnie ożywiony i wielu cudzoziemców przedłużyło swój pobyt aż do zimy w tem miłym mieście, w którym zdrowy klimat, dobre teatry, taniocść życia, stanowią atrakcyę dość silną, nawet dla Anglików, którzy się stają coraz bardziej oszczędni i *funt* swoje oględniej wyrzucają niż dawniej, a radzi zawsze ciągną na Południe.

Było też trochę Polaków, i ci, według zabawnego obyczaju przyjętego przez nas za granicą, z początku z nieufnością i chłodem patrzyli wzajemnie na siebie; ale pomału lody się przełamały; szczególnie Anna i Julek mieli przywilej zjednywania sobie sympatyj ogólnej; wkrótce uformowała się około nich dość spora grupa ziomków, z którą widywali się co wieczora, przy stolikach kawiarni *Floriana*.

Z natury spokojna i nie wielomówna Anna, oddawała się przyjemnościom towarzyskim z wielkiem umiarkowaniem; gdy Julek prowadził ożywione gawędy z młodzieżą obojej płci i kilku czasem narodowości, po większej części słuchała tylko i rzadko kiedy odzywała się ze swem osobistym zdaniem; w tej dyskretyi jej stanowiąca tylko wyjątek *kwestya narodowa*: jeśli ją kto postawił krzywo, sofistycznie, dwuznacznie... rumieniec oburzenia występował na twarz młodej ukraiński; spokojnie lecz dobitnie, z siłą niezachwianego przekonania, objaśniała swój sposób myślenia, a moc czystej prawdy jest tak wielką, że w końcu nikt nie śmiał jej przeczyć.

Zpyszna się z nią mieli młodzieniaszkowie o przewróconych głowach, napełnionych fałszyfkacyami, które od niejakiego czasu stały się modnymi.

Tak samo teoria sentymentalnej zgody z Moskwą, jak ponizanie i wykrzywanie naszych dziejów, niewczesna i śmieszna pokora tych, którzy kłękają przed trybunałem Euro-

py, i bijąc się w piersi, wyznają zbrodnie przeszłości... wszystko to jej sprawiało szlachetne obrzydzenie, które umiała oddać w sposób energiczny i zwycięski.

— Otóż to mi Polka! — zawołał raz słuchając ją zacy weteran pan Eligi, który zniósł niegdys wszystko, co było do wycierpienia w moskiewskiej niewoli, i cudem prawdziwym umknawszy z Kaukazu dobił się do Konstantynopola, gdzie przemieszkał długie lata. Byłto starzec złamany wiekiem i przebytymi niegdys męczarniami, ale umysł jego zachował rzeźwość i jasność, a serce było nieprzejednaną nienawiścią. Nie była to nienawiść ślepa osobistej urazy, ale trafne ocenienie przeciwnika, ze strony *człowieka doświadczenia*.

— Tak — mówił do Anny — ma pani słusność zupełną. I wie pani, co jeszcze uważam w prądach obecnych (czytam wszystko, co wychodzi w Warszawie i w innych ogniskach myśli polskiej) oto zjawca moda wkłada się w idee nasze i piśmiennictwo: *stawianie Moskala wyżej od Niemca!* Nie myślę bronić Niemca, nie mam żadnej do niego słabości, ale powiedzcie mi państwo, w czym Moskal lepszy? Moskal, który rzeczywiście jest dla nas niebezpieczniejszy, choćby z racyi owego modnego *engouement*, jaki teraz istnieje dla niego, nietylko w upadłej moralnie Francyi, ale i u nas, naśladowców niepoprawnych... Moskal, który nas pewnie nie kocha bardziej, niż Niemiec, a łatwiej mu nas pochłonać, ponieważ jest niby naszym krewnym... Czy Polacy tak łatwo się germanizują, jak łatwo przeobrażają się w Sudałców? Dla czego najlichsze gatunki Polaków (dzięki Bogu nie zbyt licznie reprezentowane) to jest ateści i demagogowie, nie umieją nawet ukryć swojej sympatyj dla pięknej ojczyzny Iwana IV i wszystkiego, co z niej wychodzi? Uf! to mi burzy krew, nie mogę o tem gawędzić spokojnie — mówił starzec — ocierając gwałtownie czoło.

— Jednakże, panie kapitanie — odezwał się pocziwy obywatel z Podola, rodzaj nainwnej odmiany optymisty, wszystko nam rokuje szczęśliwą poprawę naszego losu... mamy już, naprzykład uzasadnioną nadzieję, iż będziemy posiadać biskupów...

— Jeśli to nastąpi, nie wypłynię to bynajmniej z czułości dla nas. A co do innych kwestyj, czy są rozwiązane pomyślnie? Po dwudziestu latach wytrwałego *karania*, czy nam w czem Moskal sfolgował? Czy Polak w zachodnio-południowych prowincjach nie jest zawsze tym samym *pariasem*, który nie może kupić ziemi, ani zajmować urzędu, ani chrzczyć dzieci według swojej wiary, jeśli nieszczęściem ma prawosławną żonę etc. Czy przestał płacić kontrybucyę? Czy nie jest zawsze traktowany podejrzliwie (i pogardliwie) przez nieuczynnych czynowników moskiewskich? Czy młodzież w szkołach nie jest wyraźnie przesładowana? Czy to jest życie, takie życie? I czy można od takiego rządu i od takiego narodu, który to wytrwał, wszechstronne przesładowanie ratyfikuje pełną aprobacyą swoją i szczerką w swoich pismach na Polaków, jak pies na kalekę, (rzadkie i fantazyjne odstąpienia od tego systemu nie nie stanowią), czy można spodziewać się nie już miłości, ale sprawiedliwości elementarnej? Nie, jako żywo, my ludzie jesteśmy, a to wszystko razem dolega więcej niż człowiek znosić może bez uczucia największej goryczy. I ja miałbym zbliżać się do nich, wyszukiwać w ich prądach socyalnych i literackich, piękności i obietnic, których tam nie ma *pratiquer le culte du russe*, jak Francuz trzeciej Rzeczypospolitej? Nie, to darmo, i przeszłość i terażniejszość zanadto są wymowne.

TEODOR LUBICZ.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

doda podniety prądom wolnomyślnym i twórczym w narodach europejskich.

I u nas minęły czasy, gdy liberalizm był piastunem żywej siły narodu, bo był piastunem idei organicznych narodowych. Przed laty piętnastu wstecznicstwo tak łatwo osiągnęło górę, tak łatwo przyszło wśród nas samych do władzy w imię konserwatyzmu, bo konserwatyzm ten, chociaż pozornie i formalnie tylko, był narodowym, podczas gdy liberalizm stał się krytyką i negacją, okazał się bezpłodnym i zagubił w sobie tradycje kształtującej narodowej potęgi. W Europie zbliża się koniec panowania prądów konserwatywnych. Potężne zadania społeczne i międzynarodowe wołają o rozwiązanie: żywiły konserwatywne, te przynajmniej, które my znamy w najbliższej bliskości — te, które książę Bismarck zaprasza do popierania swych wewnętrznych planów, lub któremi hr. Taaffe chce regenerować Austrię — wydają się nieudolnymi do objęcia, chociażby takich zadań. — Spełnią je więc inni. — U nas przełom dokonany. — I nigdzie może świetniejsza przyszłość nie czekałaby prądu liberalnego — jak właśnie u nas, bo nigdzie naród i rdzeń jego nie są tak przejęte wolnomyślnością jak u nas, nigdzie patriotyzm nie jest potężniejszą dźwignią jak u nas, i nigdzie zadania nie są większymi choć i trudniejszymi zarazem do spełnienia. Do tego wszakże potrzeba, aby prąd ten zerwał z negacją, odrzucił barwy cząstkowych interesów *rywalizujących* jakoby z konserwatyzmem, potrzeba, aby przestał być rozkładowym czynnikiem politycznie, spojrział szerzej na zadania narodowe, i stał się pewną siebie kształtującą, organiczną siłą narodu.

Inaczej nas wszystkich oczekuje los nader smutny: będziemy nadal sługami europejskiej reakcji, bez pewności posiadania w zamian choćby okrucich bytu narodowego.

„Dziennik Polski“ dowiaduje się z Wiednia, że deputacja lwowskiej Rady miejskiej w sprawie decentralizacji zarządów kolei żelaznych, przyjętą będzie przez Cesarza w pierwszych dniach sierpnia.

Z powodu kwestii decentralizacji austriackich kolei żelaznych omawia fachowy artykuł „Nat. Ztg.“ strategiczne braki galicyjskiego systemu kolejowego, wskazując na to, iż podczas gdy Rosja strategiczne koleje swoje na zachodzie szybko buduje, to w Galicyi, oprócz linii Munkacz-Stryj, znajdują się te koleje zaledwie w stadium przygotowania. W szczególności braknie warunków do rychłego i nagłego skoncentrowania sił wojennych pomiędzy Krakowem a Lwowem; dla dowozu wojsk z głębi państwa istnieją tylko trzy jednotorowe koleje: dla pięciu zachodnich korpusów linia Oświęcim-Kraków-Tarnów; dla południowo-zachodniego i południowego korpusu linia Eperies-Tarnów-Przemysł; dla wschodniego korpusu linia Stryj-Lwów. Pierwsza linia jest narażona na niebezpieczeństwo a w razie jej zburzenia nastąpiłaby przerwa w pochodzie armii. Budowa zatem linii równoległej z Ungarisch-Hradisch do Sillein przez Żywiec do Krakowa, a z drugiej strony przez Nowy Sącz i Sanok do Przemysła jest niezbędną dla zabezpieczenia pochodu armii.

Dział ekonomiczny.

Towarzystwo gospodarze we Lwowie ogłasza co roku kilkakrotnie sprawozdanie o stanie zasiewów urodzajów i o stanie zbiorów we wschodnich powiatach kraju. Sprawozdania takie są i dla gospodarzy i ogólnych kombinacji handlu zbożowego nader pożyteczne. Dlatego upominamy się zawsze, by robiło je także i ogłaszało krakowskie Towarzystwo rolnicze dla zachodnich powiatów. Żądania takie jest tem bardziej uzasadnione, że Towarzystwo rolnicze krakowskie ma ustanowionego *ad hoc* referenta w osobie p. Karola Langiego, płatnego przez ministerium. Weszliśmy roku, gdyśmy się o takie sprawozdanie upominali, mówiono nam, że Towarzystwo rolnicze reorganizuje się obecnie a po dokonaniu tej reorganizacji dopełni zapewne wszystkich zaniedbanych dotąd przez siebie obowiązków. Reorganizacja dokonała się już od kilku miesięcy; nie wiemy zaś jak na innych polach ale w kwestyi sprawozdań zostało wszystko po dawemu — to jest nie się nie robi.

Gdy Towarzystwo gospodarze lwowskie ogłosiło już z wiosną dwa sprawozdania o stanie zasiewów we wschodnich powiatach, obecnie zaś ogłosiło także sprawozdanie o stanie urodzajów we wschodnich powiatach kraju, które wczoraj reprodukowaliśmy w naszej Gazecie, gdy dochodzą nas już szczegółowe spr-

wozowania o stanie urodzajów z Bukowiny, z Węgier, z Rosyi a nawet z Ameryki, przeto śmiemy zapytać, czy przeskody jakie nie pozwalają referentowi Towarzystwa rolniczego krakowskiego zebrać zapisków i sprawozdań ze stanu urodzajów w zachodnich powiatach Galicyi — bo sprawozdanie o zasiewach już mu można darować — nie dałyby się usunąć i czy Towarzystwo rolnicze krakowskie nie zechciałoby na tym przynajmniej punkcie okazać więcej energii inaczej mogłoby się uzasadnić przekonanie, że Towarzystwo bezczynnością swoją sparaliżowało żywotność nowo powstałych Towarzystw okręgowych i działalność centralnego ich zarządu.

Sprawozdanie targowe.

Kraków 13 lipca.

Stagnacja w handlu zbożowym trwa i wzmaga się coraz dotkliwiej; producenci i kupcy, nawet po niskich cenach, starają się koniecznie pozbywać swe zapasy, podczas gdy młynarze tak krajowi, jak i zagraniczni zajmują stanowisko wyczekujące, a tylko konieczne, chwilowe zaspakajają potrzeby, kupując same tylko lepsze gatunki.

Ciągła stała pogoda przyspiesza czas żniw i jeżeli potrwa ona na dal, jest nadzieja, że wy wynik takowych co do jakości nie pozostawi nic do życzenia.

Ceny na dzisiejszym targu notowano następujące:

	zr.	ot.	zł.	ot.
Pszonica biała . . .	od 7	—	do 9	50
czerw.	„ 8	—	„ 10	—
żółta	„ 7	50	„ 9	50
Żyto	„ 6	60	„ 7	25
Jęczmień: brow. . .	„ 7	—	„ 7	50
na paszę	„ 6	50	„ 7	—
Owies	„ 6	75	„ 7	25
Groch: wrzący . . .	„ —	—	„ —	—
pastewny	„ —	—	„ —	—
Fasola: biała . . .	„ —	—	„ —	—
pstra . . .	„ —	—	„ —	—
Tatarka	„ —	—	„ —	—
Kukurudza	„ —	—	„ —	—
Cinquantin	„ —	—	„ —	—
Nasiona olejne:				
Rzepak zimowy .	„ 15	—	„ 16	—
Koniczyna: czerw.	„ —	—	„ —	—
biała . . .	„ —	—	„ —	—

Sprawozdanie lwowskiej Izby kupieckiej

z 11 b. m. (Ceny za 100 kilogramów paritas Lwów). — Pszenica czerwona od 8-80 do 9-50 do 10-— zlr., biała od 8-80 do 9-35 zlr., żółta od 8-50 do 9-25 zlr., jesienna od — do — zlr. — Żyto od 6-50 do 6-75 zlr., jesienn. od — do — zlr. — Jęczmień browarowy od 6-50 do 7-— zlr., pastewny od 6-— do 6-25 zlr., jesienn. — do — zlr. — Owies od 6-50 zlr. do 7-— zlr. — Groch do gotowania od 7-50 do 8-50 zlr., pastewny od 6-50 do 7-— zlr. — Wyka od 6-50 do 7-— zlr. — Bób od 8-— do 15-50 zlr. — Hreczka od 8-— do 8-50 zlr. — Rzepak zimowy od 14-10 do 14-50 zlr. — Lnianka od 10-— do 10-25 zlr. — Spirytus gotowy za 10.000 litrów procent: od 34-— do — zlr. — Waluta: Marek 58-50. — Rubel 1-16 1/2. — Napoleondor 9-50.

KRONIKA.

Kraków d. 13 lipca.

Władysław Ludwik Anczyc, autor premiowanego utworu dramatycznego „Jan III pod Wiedniem“, wrócił wczoraj do Krakowa ze wsi w Sądeckiem, gdzie bawił dla pokrzepienia zdrowia.

Komisya wodociągowa uda się jutro do Regalic dla zbadania tamecznego źródła i chemicznego rozebrania wody, tudzież dla sprawdzenia pomiaru źródeł. W komisyi wezmą także udział pp. Dr Szajnocha i starosta górniczy Wachtel.

Pożar wybuchł dziś w południe na Zwierzynie przy ulicy Krowiej, i w tej chwili rzuciła się tam galopem straż pożarna, którą widząc, trudno nie przyznać, że z całą gotowością i ochotą w porządku szła do ataku, konie nawet rozumieją tam swój obowiązek. Spieszna pomoc, rzeczywiste skuteczną tu była, bo spaliła się tylko część dachu na zagrożonym budynku. Pożar w jednej chwili opanowano i stłumiono.

Przy tej sposobności nadmienić wypada, że jedna z sikawek i jedna beczka, z powodu zapewne zdezelowanych wozów, taczwały się za kolumną z jednej strony ulicy na drugą, tak, że widoczne zjad było dla przejeżdżących i przechodzących niebezpieczeństwo; jeden wóz z beczką osiadł w drodze, z powodu złamania się osi.

Żniwa rozpoczęły się już dzisiaj w okolicach Krakowa, mianowicie w Śmierdzący, majątku p. Jana Skirlińskiego.

Smutny wypadek przy sypaniu grobli pod drogą żelazną na Podgórze, tuż za wojskową piekarnią zaszedł wczoraj nad wieczorem: Wozy napełnione ziemią a pechane maszyną po torze urządzonym na pomoście, z którego zrzucając przywiezioną ziemię formuje się grobla — zapadły się z pomostem, pod którym ludzie zajęci byli pracą. Dwóch ludzi na miejscu zostało zabitych, czterech ciężko a dwóch lekko pokaleczonych. Za powód podają, że jeden z wozów ziemią napełnionych był w tak złym stanie, iż w skutek wzajemnego uderzenia z innymi w

chwili zatrzymania się maszyny, rozleciał się i spowodował nieszczęście; inni mówią, że maszynę to daleko popchnęła przed siebie wózki i zbyt gwałtownie je zatrzymała.

W tej chwili dowiadujemy się, że przyczyną wypadku była ta okoliczność, iż maszynista puścił zanadto maszynę i ta wypchnęła wagony naładowane ziemią poza tę część pomostu, która opatrzoną była w szyny — i oddzieloną od reszty pomostu, poprzeczną belką. Tu więc zbiły się wszystkie wagony i zaważyły przeżła prowizorycznego pomostu.

Karol Grabowski zmarły w tych dniach w Sachsen Meiningen, urodził się w Krakowie r. 1804. Kształcił się on w Galicyi w epoce germanizacji, znał więc język niemiecki o tyle, że zmuszony w r. 1846 udać się za granicę, znalazł punkt oparcia w księstwie Sachsen Meiningen. Jako estetyki i krytyki teatralny pisywał on do dzienników niemieckich i francuskich, poświęconych sztuce.

We Lwowie onegdaj przy przesuwaniu wozów na torze granicznym między dworcem kolei Karola Ludwika i kolei Czerniowieckiej około godziny 5 rano zderzyły się dwie grupy wozów w ruchu będące, przyczem trzech ludzi ze służby poniosło uszkodzenia.

P. Wincenty Rapacki znakomity artysta dramatyczny w Warszawie, zachorował ciężko, jak donosi „Gaz. Polska“, i nie bierze udziału w przedstawieniach.

Ingres. Ostatni z nowych biskupów w ziemiach polskich pod panowaniem rosyjskiem, ks. Kazimierz Wnorowski odbył swój ingres do katedry lubelskiej w zeszłą niedzielę.

W sprawie jubileuszu Sobieskiego odbędzie się w Poznaniu w poniedziałek, 16-go b. m. zebranie, celem naradzenia się i ustanowienia programu uroczystości.

Cesarz wydał rozkaz do wojska i komendantury, w którym wymienione są ceremonialne przepisy w razie narodzin i chrztu nowego członka domu panującego. W połowie przyszłego miesiąca spodziewanym jest rozwiązanie arcyksiężny Stefani, małżonki bezdzietnego dotąd następcy tronu. Zatem w Wiedniu i Peszcie jak i w innych stołecznych miastach prowincjonalnych mają być dane salwy działowe w liczbie 101 w razie narodzin syna, a 21 w razie narodzin córki. Gdyby rozwiązanie nastąpiło w nocy, dane będą salwy drugiego dnia. Poczem nastąpi nabożeństwo we wszystkich kościołach. Na trzeci dzień po urodzeniu odbędzie się chrzest.

Z zeszłorocznej wystawy Tryesteńskiej gospodarczo-przemysłowej komitet wykonawczy nadesłał do izby handlowej i przemysłowej we Lwowie medale wraz z dyplomami przyznane wystawcom z Galicyi. Otrzymały *złote medale*: pp. Augustynowicz, Skrzyński, Thom, Krański i Zaleski. *Srebrne*: p. Wiktorja Balicka, Bedyński. Zarząd kopalni boryslawskiej galic. banku kredytowego, L. Czyski, dr Józef, Ekielski, dr Tadeusz Pilat i Jan Ślepowron Korwin. *Bronzowe*: pp. Amałowicz, Augustynowicz, dr Tadeusz Pilat, Rucker, Stiller i Brykczyński. Oprócz tego otrzymali srebrne medale: współpracownicy szkół koszykarskiej w Jarosławiu jeden i współpracownicy takież szkoły w Rudnikach jeden, tudzież brązowy medal otrzymał dla współpracowników p. Skriblak. Czy wystawcom okręgu izby handlowo-przemysłowej krakowskiej przyznane także zostały nagrody i czy je nadesłał wspomniany komitet wykonawczy, dotąd nam nie wiadomo. Tu jednak nadmienić musimy, że cała ta tryesteńska wystawa smutną po sobie zostawiła pamięć. Nie tylko owa osławiona loteryja, przez komitet wystawowy urządzona, była prostem szalbierstwem, ale i te wszystkie właśnie rozsyłane medale honorowe dają komitetowi wcale nie honorowe świadectwo — jest to proste oszustwo — jak powiada wyraźnie „Meraner Ztg.“ — bo owe złote i srebrne medale są prostopu z miedzi po złacanej i posrebrzanej. Jeden z wystawców w Botzen po próbie zrobionej przez złotnika oburzony takim oszustwem potargał kwit wystawiony a medal zwrócił komitetowi.

Telegramy można obecnie w Peszcie przysyłać za pośrednictwem telefonów. W tym celu polecił węgierski minister komunikacji, ażeby sieć telefonów połączoną została z centralną stacją telegraficzną; od 15 b. m. wolno będzie abonamentem przedsiębiorstwa telefonów, za pośrednictwem tego nowego wynalazku, odbierać depesze telegraficzne.

Pieniądze nadchodzące do Tisza-Eszlar. Według „Nowej berlińskiej gazety ludowej“ wpłynęły w ostatnim czasie z Niemiec do obwodu pocztowego w zemplińskim komitacie (Tisza-Eszlar) następujące sumy: z Frankfurtu nad Menem 80.000 marek, z Berlina 23.400 m., z Poznania 14.130 m., z Kassel 1420 m., z Mannheim 1400 m., z Wrocławia 1350 m., z Bydgoszczy 500 m., razem 122.200 m.

Z Francji — i to z Paryża, Marsylii, Lionu, Boulogne sur mer itd. — wpłynęło tamże 55.100 fr. (W Boulogne sur mer mieszka pani S. Rothschild.) Z Anglii nadeszło tylko 24 funt. szterl. Pojedyncze sumy zaadresowane były do rozmaitych żydów, którzy żadnego stósunku z zagranicą dotychczas nie mieli. Na co powyższe sumy zużyte zostały?.. nie wiadomo. („Kuryer Poznański.“)

Polaków w Hamburgu stale zamieszkałych jest przeszło 160. Wszyscy należą do parafii ś. Michała i tworzą klub, który utrzymuje parę pism polskich. Zajęcia ich po większej części prywatne, kilku jednak zostaje na posadach rządowych w zakładach pedagogicznych.

W Paryżu pojawiły się suknie całe z piór kogucich. Uzupełnieniem ich jest ubranie na głowę również z główek kogucich ułożone. Na sezon jesienny zapowiedziane są suknie z piór kurapatw, łabędzi itd. Co potem?

Skandaliczny proces kolonizacyjny toczy się obecnie w Paryżu.

Szlachetny margrabia du Breil de Rays, były dyplomata, osiadły w zamku fidalnym Quammenon oszukał blisko 1000 osób na 5 milionów fr. Zakupił on za kilkanaście funtów paciorków i tytoniu skalistą wysepkę Australii roległą na 7000 hektarów i sprzedawał ją częściowo odcoczmy osadnikom. Po kilku miesiącach sprzedał dziesięć razy więcej hektarów jak cała wyspa wynosiła a osadnicy zwabieni prelekcjami, anonsami i wszelką inną reklamą, jadąc dla objęcia zakupionych gruntów po części w drodze pomieriali w skutek rozmyślnego postępowania z nimi kapitana okrętu, reszta zaś około 79 osób zjedzoną została przez ludożerców. Podoszedłszy rząd francuski, wyprawił margrabia później jeszcze 378 osób na statkach hiszpańskich. Jaki ich los i zawód spotkał łatwo się domyśleć. Kilkanaście ofiar tego lotostwa dostało się jednak po latach do Europy i wytoczyło proces bezczelnemu wyzyskiwaczowi świętego urodzenia. Proces toczy się z wielką zaciętością ze strony oszukanych, ale i margrabia mając pełną obecnie kieszeń bronić się będzie bardzo długo.

Wiadomości urzędowe. Prezydent sądu obwodowego w Samborze, radca dworu Józef Dietrich został przeniesiony w stan spoczynku na własne żądanie i ozdobiony krzyżem kawalerskim orderu Leopolda z uwolnieniem od taksy.

Ustępujący radca wyższego sądu krajowego Franciszek Brzechowski we Lwowie przeniesiony na własną prośbę w stan spoczynku, otrzymał wyrazy uznania najwyższego za długoletnią wierną służbę.

Dotychczasowy sędzia pow. w Stryju Jan Majeranowski, otrzymał tytuł i charakter radcy sądu krajowego z uwolnieniem od taksy.

Teatr. Wczorajsze przedstawienie znanej tu już operetki Souppégo „Donna Juanita“ ściągnęło znowu liczną publiczność. Libretto pp. Zell i Genée jest pełne humoru a muzyka wesoła i lekka, mająca w niektórych scenach zakrój operowy.

Do wybitniejszych numerów tej partycyi należy: w I akcie pieśń Petritry, kwintet i finał; w akcie II śliczna serenada hiszpańska, scena spryszenia i finał, zaś w akcie III duet i marsz. W obsadzie ról zaszyły pewne zmiany — i tak po p. Myszkowskim grał p. Fontana rolę Don Pomponia — p. Krykiewicz p. raz pierwszy rolę pułkownika po p. Ruszkowskim — p. Kasprowicz po p. Waitz rolę Olimpii, a p. Bandrowski po p. Nowickim rolę Don Riego.

Z przyjemnością zaznaczyć nam przychodzi, że całość na tej obsadzie wcale nie ucierpiała.

Bohaterką wczoraj była p. Bocska, którą za wyborną grę publiczność łuczniemi darzyła oklaskami. Pani Skalska w roli Petritry miała pole do rozwinięcia swego ślicznego głosu — a duet „O Hiszpanio“ wykonany z p. Alną wypadł znakomicie. Chór studentów, w którym p. Dutkiewicz z wdziękiem odśpiewała partję solową, musiał być na żądanie publiczności powtórzony, jak również i scena, w której Don Pomponio wyprowadza zrecznie swoją żonę, swą Olimpię.

W ogóle całe przedstawienie dobrze wypadło — chóry i orkiestra zupełnie się wywiązały ze swego zadania.

Kalendarzyk. Jutro: Św. Bonawentury do ktora. W niedzielę: Niedziela 9-ta po Świątkach. Rozstanie Apostołów i św. Henryka.

Sprawy miejskie.

Wczoraj odbyła Rada miejska krakowska pod przewodnictwem prezydenta Dra Weigla posiedzenie. Po odczytaniu protokołu o ostatniej sesji, przedstawił Radzie prezydent prośby i pisma nadeszłe.

Pierwszą była prośba p. Liebschütza, właściciela trafiki na placu pod Zamkiem, o pozostawienie go na miejscu. Prośba poparta wymownym obrazem nędzy, skłoniła Radę do uczynienia zadość jego prośbie i tak Liebschütz pozostanie, a jeżeli będzie ciągle biedakiem, to pozostanie zapewne i po wyznaczonym terminie, i ten proceder *ad infinitum* powtarzać się będzie składając chlubne świadectwo ludzkości ojców miasta.

Z powodu tak niewinnej prośby przemówiły się sekcye I i III, a dały wyraz tego w osobie r. m. Redyka, który powstał na prezydium, iż oddaje sprawę dwom sekcjom, choć one jednej dotyczy i tak wywołuje scyssję.

R. m. Friedlein broni sekcji I szej, objasnia, iż sekcję czuwającą nad placami miasta, może obchodzić sprawa powyższa i dla tego prezydium obom sekcjom sprawę przestało.

R. m. Bochenek interpeluje o przyczynę wybuchnięcia ognia na zamku, i prosi o dokładny opis jak groźnym ogniem się stać mógł, gdyby się rozpostarł szerzej, a dalej zapytuje, czy znana jest przyczyna wybuchu ognia i czy winni niedbalstwa lub nieuwagi są pościągnięci do odpowiedzialności.

Prezydent przedstawił stan rzeczy, który był groźnym, bo tylko kwadrans dłużej a byłaby wieża stanęła w płomieniach i cały zamek z katedrą mógłby się stać łupem ognia

przy wietrze gwałtownym panującym tego dnia rozpaleniu niezwykłym temperatury.

Jak wiadomo czytelnikom, pierwsza pomoc zawodzieca miasto założyła wojskowej. Opisu dalej nie podajemy, bo jest on znany czytelnikom „Gaz. Krak.” znalazł on tylko zupełne zatwierdzenie z ust prezydenta miasta, dodajemy tylko, iż kościelny zostanie pociągnięty do odpowiedzialności w skutek pisma prezydenta i skargi wrocławskiej. Od zarządu katedry mianowicie zaś ks. kanonika Polkowskiego otrzymał prezydent zapewnienie, iż czujność swą nad służbą kościelną powiększy i reperaturę zabezpieczającą poczyni a pod kapitałarem sklepienie dał w miejsce przepalonego sufitu. Istotnie toczą się obrady i robią plany nad tem w budownictwie miejskim.

Rada miasta wstrzymuje się od dalszej dyskusji w tej sprawie.

R. m. Hajdukiewicz w dalszym toku posiedzenia przedstawia niezadowoloną na posiedzeniu sprawę z towarz. tramwajowem, a sprawa akcyzowa zostaje skutkiem obawy Rady, iżby się na sesji dzisiejszej nie skończyła, odroczone.

R. m. Hajdukiewicz objaśnia, czemu sekcyja ekonomiczna odrzuciła podanie Towarzystwa tramwajowego o pozwolenie położenia drugiego toru. Sekcyja odmówiła raz dlatego, że na tak wązkich ulicach jak Floryańska, Grodzka i krakowska, miejsca na drugi tor nie ma i ten mógłby wstrzymać komunikację wozami i przeszkodziłby składaniu węgla, drzewa, lodu itp.

Nadto Towarzystwo tramwajowe ciągle przekracza kontrakt i artykuły spisane nie istnieją dla niego, dlatego sekcyja wnosi: Nad podaniem Towarzystwa tramwajowego o pozwolenie położenia drugiego toru obok istniejącego, przechodzi się do porządku dziennego.

R. m. Majer wnosi rezolucyę okolicznościową: Magistrat zechce obmyśleć sposób innego dostawiania węgla, niż obecnie.

Ref. sekcyji r. m. Hajdukiewicz objaśnia, iż magistrat rzecz tę traktuje; dalej przechodzi niektóre z artykułów kontraktu regularnie przez Towarzystwo tramwajowe przekraczających. W szczególności odczytuje referent artykuł V, który postanawia, że bruki popuszczone między szynami, mają być poprawione zaraz za cenę 15 ct. za stopę kwadratową. Cena dla tego taka niska, iż pierwotnie tylko jeden koń miał ciągnąć tramwaj, jeden koń bruk rozbić, bruk tańszy między szynami, a nie kostkowy. Obecnie ciągną 2 konie, to też i bruk droższy kostkowy się psuje; za ten jednak wynagrodzenie musi być wyższe. Tego punktu nie należy tracić z oczu, gdy przyjdzie do prawdopodobnej zmiany kontraktu. Dalej postanawia artykuł XII, że wozy mają być ciągnięte jednym koniem, tak stoi w kontrakcie spisanym 25 listopada 1881 r. Ten punkt ciągle jest przekraczany — a szkody wynikłe sprawiają miastu wydatki tak, że nie mówiąc o dochodzie, miasto ma wygość, ale i ciężar w budżecie.

Artykuł XIII postanawia, że służa ma być umundurowana i grzeczna. Ani jednego ani drugiego zarząd tramwajowy nie dotrzymuje. Konduktorzy wyglądają często jak oberwańcy i są nieokrzesanymi i niegrzecznymi. Artykuł XV postanawia: Jazda ma się odbywać wedle wspólnie z miastem ułożonego rozkładu. Tymczasem tramwaje kursują zupełnie dowolnie. Zarząd i Towarzystwo tramwajowe przekraczają ciągle kontrakt. Miasto narażone jest na straty, dlatego winien magistrat z udziałem sekcyji Iszej obmyśleć nowy układ. Towarzystwo tramwajowe biernym oporem naszym zniewolonym zostanie do rzeczywistego starania, a wtedy możemy zmienić kontrakt tak, byśmy choć ciężarów nowych do budżetu nie dokładali.

R. m. Rzewuski przedstawia, że kontrakt miasta Warszawy z Towarzystwem tramwajowem zapewnia miastu znaczne korzyści; tych w Krakowie spodziewać się nie można, ale nie powinniśmy stracić przez dowolność Towarzystwa ponosić, które robi wbrew oczekiwaniu świetny interes.

R. m. Birnbaum podnosi niedokładność w rozkładzie stacyj od Podgórza do poczty jest jedna stacyja (płatna) a od kolei do poczty jest przestrzeń o wiele mniejsza a stacye są dwie płatne. Czyby tej normy poprawić nie można?

R. m. Bochenek podnosi, iż swojego czasu zapada uchwała normowania cen tramwajowych.

R. m. Szlachetowski podnosi wątpliwość, co do brzmienia kontraktu i powątpiewa, czyby można prawnie zmusić do trzymania się kontraktu, dla tego domaga się jaśniejszego przedstawienia rzeczy.

R. m. Mendelsburg żąda, by obecnie pomysłano, żeby miasto odniosło pewną korzyść. Towarzystwo rozwija się świetnie, a na szczęście kontrakt wiążący na lat 45, ma być zniesionym, domaga się w końcu uwzględnienia korzyści możliwych przy nowej ugodzie.

R. m. Mirtenbaum pobija r. m. Birnbaum dowcipnie, podnosząc, że mieszkańcy Stradonia, Kazimierza i Podgórza wcale się nie gniewają o to, że taniej jeżdżą. Argument ten tak trafia do przekonania r. m. Birnbaum, że choć nie cofa wniosku zmienia go w

rezolucyę (?) nie stanowiącą i przedstawia jako uwagę rzuconą, ale nie dążącą do niczego.

R. m. Spira obstaje wspólnie z r. m. Rzewuskim a szczególnie Mendelsburgiem za tem, by sobie miasto z ruchu tramwajowego zapewniło korzyści i za przykład przytacza układ miasta Wrocławia, które ma kilkanaście tysięcy marek dochodu.

Dyrektor budownictwa, że bruki dla tego nie zostały naprawione, iż zawiadowca i dyrektor tramwaju p. Mussil nie dostał jeszcze polecenia od zarządu Tow. tramwajowego a raczej przedsiębiorstwa belgijskiego. Towarzystwo to zmieniło się i przybrało nazwę Stowarzyszenie miasta Krakowa i okolic w miejsce dawnej nazwy banku belgijskiego.

Inne przekroczenia punktów ugody dyktował względem dogodność publiczności. Wągnę są te same a twierdzenie r. m. Rzewuskiego, że są wiele cięższe, jest bezpodstawne. Dwa konie muszą ciągnąć, bo jeden ciągle się wznosi i jest nierówny a różnica obu punktów stanowi 9 metrów, dla tego musi chodzić 2 konie a nie jeden.

Referent r. m. Hajdukiewicz objaśnia r. m. Birnbaum i Mirtenbaum, że normy tegoroczne są próbnie i zmienione być mogą. Dalej oświadcza, iż kontrakt podobny warszawskiemu zapewniłby większe korzyści niż wrocławski, bo Warszawa r. b. np. miała z tramwajów dochodu 58.000 rs.; dla uspokojenia r. m. Szlachetowskiego odczytuje wyraźne brzmienie art. V, które nie może być podane w wątpliwość. Wprawdzie przedsiębiorstwo zmieniać się może, ale właśnie czuwać należy nad tem, by miasto szkody nie poniosło.

R. mag. Turnau oświadcza, iż informacje zasięgnięte w ambasadzie austriackiej w Bruckelli brzmią jak najlepiej i miasto może być spokojnym.

W końcu referent Dr Hajdukiewicz dziwi się obronie (?) towarzystwa tramwajowego ze strony dyrektora budown. Niedziałkowskiego a oświadcza, że trzymając się kontraktu, miasto ma racyę i objaśnienia dane nie uniewinniają wcale zarządu tramwajowego. W końcu uprasza o poparcie wyczekującej taktyki sekcyji, która niezawodnie doprowadzi do pomyślnego celu.

Rada przyjmuje wniosek sekcyji i zgadza się z jej sposobem traktowania sprawy.

Na wniosek r. mag. Szymkiewicza przyjmuje rada miasta jedną osobę do gminy z uwolnieniem od taksy.

W końcu żąda prezydent Dr Weigel kredytu dodatkowego na wydatki w celu zabezpieczenia miasta od cholery.

R. m. Friedlein gwałtownie napada na magistrat, iż niepotrzebnie alarmuje publiczność publikowaniem rozporządzeń i krytykuje je dość zgryźliwie wykazując, iż magistrat zupełnie nie czuwa nad miastem, iż komisarze się zaniedbują a odeszła drukowana wzywająca właścicieli hoteli do utrzymania czystości kompromituje miasto wobec obcych.

R. m. Jakubowski zwraca uwagę na stan zaniedbany trupiarni św. Łazarza.

R. m. Friedlein oświadcza, iż gani publiczne ogłaszanie rozporządzeń, ale zresztą wotuje za jak najszybszym kredytem.

R. m. Federowicz konstatuje, że obawa, by ruch obcych się wstrzymał, istotnie oparowała właścicieli sklepów.

R. m. Redyk powstaje przeciw brakowi dozoru i zaniedbaniu porządku, cytując ulicę Trynitarzką obecnie zabita deskami i inne stojące bajory i gnojówki na Kazimierzu.

Rada wniosek prezydenta przyjmuje. Na tem zakończono posiedzenie.

Przegląd polityczny.

„Pester Lloyd“ pisze pod znakiem półrocznym:

„Uwagi francuskiej prasy o pokojowym przymierzu i o wpływie obecnej wewnętrznej austriackiej polityki na stosunki naszej monarchii z Rosyą, znalazły już odgłos w pewnej części rosyjskiej prasy, jednakże wywoły tej ostatniej bynajmniej nie zgadzają się z ideami podnoszonymi ze strony francuskiej. Podobnie do zapatrywań jakieśmy w naszym piśmie o tej sprawie wyrazili, widzą rosyjskie dzienniki w usiłowaniu zesłowania Austrii nie gwarancję pokojowego porozumienia z naszą monarchią, ale przeciwnie zastrzeżenie współzawodnictwa pomiędzy Austro-Węgrami i Rosyą, a więc powiększenie niebezpieczeństwa starcia się tych obu państw. Okoliczność tę zapisujemy dzisiaj, nie wdając się w bliższe jej roztrząsanie. Jedno tylko możemy jeszcze Francuzom powtórzyć, że polityka francuska, któraby liczyła na zerwanie przymierza pomiędzy Austro-Węgrami i Niemcami, idzie w zupełnie fałszywym kierunku. Przeciwnie przymierze to stanie się tylko trwałszem, w razie gdyby dostrzeżono, że Francuzi przeciw przymierzu środkowo-europejskich mocarstw, inną kolidyę stworzyć usiłują.

W sejmie czeskim odbył się zgodnie a kilka razy jednomyślnie wybór wydziału krajowego. Nadaremnie usiłowały wiedeńskie centralistyczne organa, wywołać jaką kłótnię, któraby uniemożliwiła pojednanie obu narodowości. Z kury większych posiadaczy wybrano hr. Ferdynanda Chotka i bar. Pfeill-

Scharfensteina 67 głosami na 68 głosujących, kurya miejska wybrała jednogłośnie dwóch Niemców, Dra Folkelta i Dra Schmejkala, kurya wiejska również jednogłośnie dwóch Czechów, Dra Skarka i prof. Kwiczalę, z całego sejmku wybrano na 229 głosujących, 224 głosami Niemca Walderta, a 152 Czechów Zeithammera. W ten sposób wydział krajowy składa się z 3 Czechów, 3 Niemców i 2 większych posiadaczy, którzy oczywiście zawsze z Czechami będą głosować.

W sejmie dalmackim postawili Chorwaci wniosek wzywający rząd do zniesienia stanu wyjątkowego, odwołania wojskowego namiestnika i mianowania na jego miejsce cywilnego urzędnika. Rezolucyja ta zwrócona była wprost do korony. Z tego powodu marszałek krajowy nie dopuścił rozpraw a przedstawiciel rządowy zaprotestował przeciw wnioskowi. Wówczas Chorwaci opuścili salę sejmową. Ponieważ większość sejmku jest chorwacka, wyjście więc tego stronnictwa jest jednoznaczne z rozbiem sejmku.

Dzienniki wiedeńskie donoszą, że ambasadorem francuskim w Wiedniu został mianowany Waddington.

„Vossische Ztg“ otrzymuje następujący telegram z Rzymu:

„Odpowiedź pruska na ostatnią notę kardynała Jacobiniego jeszcze nie nadeszła do Watykanu. W kołach watykańskich uważają artykuł „Nordd. Allg. Ztg“ za objaw przemijającego niezadowolnienia, którego nie należy brać na seryo, tak samo, jak dawniejsze pogroźki. W kołach watykańskich mają nadzieję, że rząd pruski ustąpi także w sprawie kształcenia duchownych i zezwoli ostatecznie na kształcenie ich po seminaryach bez mieszania się do wykładów w seminaryach i dyscyplin.”

Przekonawszy się o niemożliwości przytłumienia powstania w północnej Albanii, gubernator Skutarski zwrócił się do tamtejszego katolickiego arcybiskupa, prosząc go o pośrednictwo. Temu ostatniemu udało się zresztą uspokoić kilka wiosek z pokolenia Hotti, Gruda i Castrati pod warunkiem, że mężczyźni otrzymają broń i otrzymają wynagrodzenie za szkody wyrządzone przez wojska tureckie. Przywódcy powstańców znajdują się jeszcze ze znaczniejszymi oddziałami w górach.

O zdrowiu hr. Chamborda nie ma jeszcze stanowczych wiadomości. Wogóle jednak stan jest groźny. Osłabienie zwiększa się codziennie, wymioty są nieustanne, a chory traci pamięć. Zrobiono już nawet przygotowania do autopsji i ma być zawezwany z Paryża lekarz dla skonstatowania tożsamości hr. Chamborda. Do hr. Paryża wysłane są codzienne telegramy, a otoczenie hr. Chamborda spodziewa się lada chwila katastrofy.

„Komitet wykonawczy“ rewolucyjnego stronnictwa „Narodnyj Woli“ ogłosił program działania pod tytułem: „podgotowitelnajaja roboty partii“ (przygotowawcze prace stronnictwa), którego ostatecznym celem ma być obalenie rządu carskiego. Program oprócz przedmowy wstępnej dzieli się na sześć części: 1) organizacyja centralna, 2) specjalne i lokalne organizacyje, 3) robotnicy miejscy, 4) wojsko, 5) inteligencyja i młodzież i nareszcie 6) Europa. Głównym zadaniem prac przygotowawczych ma być: 1) utworzenie centralnej organizacyji bojowej, która byłaby w stanie wywołać rewolucyę w całym państwie, 2) utworzenie prowincyjnych organizacyji, których zadaniem będzie podtrzymać raz wywołaną rewolucyę i pomagać jej, 3) organizacyja proletaryatu robotniczego i w ogóle całej warstwy robotczej, na którą głównie liczy komitet itd.

Francya otrzymała nowy order. „Journal officiel“ ogłosił dekret prezydenta Rzeczypospolitej, ustanawiający order za zasługi gospodarcze, który ma liczyć stu kawalerów i będzie wyglądał tak mniej więcej, jak order legii honorowej. Sprawozdanie ministra rolnictwa o nowym orderze powiada:

„Ta instytucyja założona w duchu czysto demokratycznym będzie powitana z wdzięcznością przez rolników francuskich. Będzie ona nowym dowodem troskliwości republikańskiego rządu i zachętą do podwojenia usiłowań w celu podniesienia bogactwa i siły kraju.”

Telegramy „Gazety Krakowskiej“.

Lublana 13 lipca. Cesarz odbył pod Kaltenbrunn rewiję tutejszego garnizonu, poczem zwiędził dom obłąkanych i następnie dawał audiencyę.

Lublana 13 lipca. Cesarz zwiędzał szpitala cywilny i wojskowy. Był we wszystkich pokojach i rozmawiał z chorymi.

Przedstawienie w teatrze wypadło świetnie. Hymn ludowy był przyjęty z ogromną radością. Cesarz jechał zwolna przez miasto świetnie oświetlone w otwartym powozie, wśród okrzyków pełnych zapachu, potem wezwał do

siebie burmistrza i wyraził mu najwyższe zadowolnienie. Porządek wszędzie wzorowy.

Wiedeń 13 lipca. Minister spraw wewnętrznych w rozszerzeniu urzędów środków ochronnych przeciw cholercie, polecił, żeby wszystkie statki niezaopatrzone patentem, poddać dwutygodniowej kwarantannie, zaś przybyłe z Bosforu, Dardanelli i wybrzeża Anatolii 7-dniowej kwarantannie, nawet choćby już gdzieindziej przed tem były pod dozorem. Tylko okręty z Keczuzi, Teodozyi i Batum, mogą bez przeszkody zawiązać do portu.

Poznań 13 lipca. W procesie socjalistów 3 oskarżonych skazano, 1 uniewinniono.

Paryż 13 lipca. W senacie bronił rząd projektu o artylerji walowej; przeciwny projekt generała Billot, został odesłany do komisji.

Izba przyjęła po dłuższych obradach 191 głosami przeciw 115 wniosek Raynala, aby obradować nad konwencyą kolejową przed feryami. Uchwała ta każe przypuszczać, że i sama konwencya będzie przyjęta, co usuwa możliwość przesilenia ministerjalnego.

Londyn 13 lipca. W izbie wyższej oświadczył Granville, że rząd zasięgnął informacji u rządu francuskiego, co do zajść na Madagaskarze. Francuski minister spraw zewnętrznych oświadczył, że niema dotychczas wiadomości, Granville nie chce wypowiedzieć swego zdania co do zwiększenia floty i aby nie wywołać fałszywych tłumaczeń. Nie należy wątpić, że rząd francuski chętnie da zadośćuczynienie.

W izbie niższej oświadczył Fitzmaurice, że rząd wysłał doświadczonego lekarza do Egiptu, pomimo niechętnego zachowania się egipskiego rządu.

Londyn 13 lipca. Wczoraj odbyły się tu w rozmaitych dzielnicach mityngi protestujące przeciw układowi z Lessepsem.

Petersburg 13 lipca. Minister skarbu polecił bankowi państwowemu emisję krótko terminowanych bonów państwowych, ósmej, dziewiątej i dziesiątej seryi po 10 milionów rubli; bony ósmej seryi płatne będą 13 lipca (st. st.); bony dziewiątej seryi dnia 13 sierpnia 1883. Zapłata ich nastąpi w 6 miesięcy od daty emisji z procentami po 4% rocznie.

Belgrad 13 lipca. Wieść o powołaniu Horwatowicza do Belgradu jest bezpodstawna. Horwatowicz otrzymał tylko urlop na czas kuracyi w Karlsbadzie, gdzie już obecnie bawi.

Konstantynopol 13 lipca. Corti nalegał na ministra spraw zewnętrznych co do uwieszenia (?) i żądał usunięcia rabusiów włóczących się koło kordonu.

Aleksandryja 13 lipca. Wedle doniesienia biura Reutersa zmarło od środy do czwartku wieczór osób 40, w Damiecie 75 w Mansurach w Schirbinie a 11 w Samanud.

Kursa telegraficzne z d. 13 lipca 1883.

Wiedeń, 2 godz. 30 m. pop.
Renta papierowa austr. 78-75. Renta srebrna 79-50
Renta złota 93-55 6% Węgierska 99-50. Losy z r. 1860 135-75. Akcyje banku Austro-węgierskiego 888.—. Akcyje kredytowe 295-36. Londyn 119-95. Dukat 5-65. Napoleondor 9-50.—. Lombardy 156-40. Losy z roku 1864 168.—. Akcyje kolei Karola Ludw. 295-75. Akcyje Lwow. Czerniow. 169.—. Akcyje kolei węg. północno-wschodn. 158.—. Akcyje Anglo-Banku —. 5% Oblig. ind. galicyjsk. 99.—. Losy prem. węgierskie 115-25. Akcyje kolei Koszycko-Bogum. 145-50. Akc. kolei półn. zachod. austr. 262-60. 6% Listy zast. hipoteczne 101-90. Marki 58-50. Ruble papierowe 116.—. 4% Renta złota węgierska 120.—. 5% Austr. Renta pap. nowa 93-50. Akcyje Siedmiogrodzkie 164.—.

Uspokobienie giełdy: ciche.

Berlin, z d. 13 b. m. 1883, r.

Wiedeń 170-60. Banknoty 170-95. Warszawa 188-80 Ruble 198-10 6% Listy Zast. Pol. 62-70. 4% Listy Likwid. 54-50. Akcyje Kol. Kar. Ludw. 127.—. Akcyje kredyt. 507.—.

Emil Szwarz
Wydawca.

Jan Gadowski
Odpowiedzialny Redaktor.

Artykuły w dziale „Nadesłane“ nie pochodzą od redakcyi.

NADESŁANE.

Zwraca się uwagę Szan. Czytelniczek na inserat, umieszczony w dzisiejszym numerze „Gazety“, o przetworach „Ravissante“ Dra Lejosse z Paryża, które dla swych zdumiewających skutków powszechnie uznane w toalecie damskiej znalazły. 1251 2

Pociągi na kolejach żelaznych.

Odchodzą z Krakowa:

Do Lwowa: osobowy: 10⁴⁵ rano 9¹⁵ wiecz. 10⁵⁰ wiecz.
Kraków odjazd: 10⁴⁵ rano 9¹⁵ wiecz. 10⁵⁰ wiecz.
Lwów przyjazd: 9¹⁵ wiecz. 5²⁰ rano 11²⁰ rano

Do Lwowa*) i Tarnowa lokalny:

Kraków odjazd: 6¹⁵ rano.
Tarnów przyjazd: 9¹¹.
Lwów przyjazd: 7³⁰ wieczór.
) Tylko od 1go czerwca do 31go października l. r.
Do Wieliczki: Kraków odjazd: 11⁵ w połud.
Wieliczka przyjazd: 11⁴⁴ po poł.

Uwaga. Godziny przybycia i odjazdu pociągów na kolei Galicyjskiej obliczone podług zegaru peszteńskiego (różnica od krakowskiego 4 minuty); zaś na kolei Ces. Ferdynanda według zegaru pragskiego, (o 12 minut później od krakowskiego).

